

Ehdotus Eläintarhankadun varrelle kortteliin N:o 392 rakennettavaksi kansakoulutaloksi.

HELSINGIN

RAHATOIMIKAMARI

Maalisk. 5 p:nä 1914.

Helsingin Kaupunginvaltuustolle.

N:o 176.

Sittenkun Rahatoimikamari kirjelmässä viime elokuun 28 päivältä 1913 (*Kvston pain. asiakirj. N:o 76 s. v.*) oli Kaupunginvaltuustolle esittänyt lähi-vuosina teetetävään uusien kansakoulutalojen rakennusohjelman, jossa ensimmäisenä oli suomenkielisiä kansakouluja varten kortteliin N:o 392 Eläintarhankadun varrelle rakennettava koulutalo, sekä Valtuuston hyväksyttäväksi lähettänyt kaupunginarkkitehdin laatimat ja Kansakoulujohtokunnan tarkastamat viimeksi mainitun koulutalon luonnospiirustukset 530,000 markkaan päättävine kustannusarvioineen, päätti Valtuusto lokakuun 28 päivänä, Kamarin esitystä esiteltäessä, samalla kun uusien kansakoulutalojen rakennusohjelma hyväksyttiin, palauttaa asian muilta kohdin Rahatoimikamariin, jonka tuli yksinkertaistuttamalla puheenalaisen koulutalon rakennusohjelmaa huo-jistaa sen kustannusarviota sekä lähettää uudet luonnospiirustukset Valtuustolle.

Kokouksessaan seuraavan marraskuun 6 päivänä antoi Kamari Valtuuston edellä kerrotun päätöksen johdosta kaupunginarkkitehdin toimeksi laatia uuden suunnitelman puheenalaista rakennusyritystä varten Valtuuston osottamassa tarkoituksessa, ja on kaupunginarkkitehti nyttemmin laatinut kaksi vaihtoehtoista tuollaista suunnitelmaa, A ja B, sekä lähettänyt ne kirjelmässä (Liite II) kaupungin yleisten töiden Hallitukselle, joka ehdotuksia tarkastettuaan on kirjelmässä viime tammikuun 9 päivältä (Liite I) puoltanut ehdotusta B, jonka mukaan kustannuksia olisi 430,000 markkaa, jota vastoin niitä ehdotuksen A mukaan olisi 450,000 markkaa. Sen ohessa on Hallitus ilmoittanut, että mainittujen summain lisäksi tarvitaan 23,200 markkaa leikkikentän tasoittamiseen ja kiviportaiden sekä ajotien laittamiseen koulutontille, jota menoerää ei ollut otettu lukuun alkuperäisessä 530,000 markkaan päättävässä kustannusarviossa.

Niinkuin tämän oheisesta kaupunginarkkitehdin promemoriasta näkyy sekä alkuperäisen ehdotuksen ja nyt laadittujen vaihtopuolisten ehdotusten vertaileva tarkastus osottaa, on pääasiallisin muutos siinä, että päällysvaatehuoneet, jotka ensimmäisessä ehdotuksessa oli kansakouluviranomaisten vaatimuksesta sijoitettu kuhunkin kerrokseen, on nyttemmin ehdotettu sijoitettaviksi pohjakerrokseen eteisen ympärille. Tätä järjestelyä lienee tosin kasvatuspöydä kannalta pidettävä jonkin verran epätyytyttävänä, koska sen johdosta helposti voi syntyä oppilaiden kasautumista ja järjestyksen häiriöitä, mutta lienee se kuitenkin kaupungin muista koulutaloista saadun kokemuksen nojalla puolustettavissa, erittäinkin kun edellä mainittu vaatimus on täytettävissä ainoastaan pysyttämällä aikaisemmin laadittu suunnitelma pääkohdissaan. Suomenkielisten kansakoulujen tarkastaja onkin nyttemmin luopunut mainitusta vaatimuksesta.

Toinen muutos on se, että on poistettu kokoontumishalli ja katsottu voimistelusalaa voivan tarpeen vaatiessa käyttää juhlasalinakin.

Kolmas huomattavampi muutos on se, että metallityön opetusosasto on poistettu. Tätä opetusta, joka kuuluu jo useita vuosia käytännössä olleeseen kaupungin kansakouluissa annetun jatko-opetuksen ohjelmaan, annetaan nykyään ainoastaan Kasarminkadun kansakoulussa ¹⁾, minkätähden Kansakoulujohtokunta oli, kun uusi koulutalo tulisi rakennettavaksi kaupungin pohjoisosiin, tämän koulun rakennusohjelman ehdotukseen myös pannut huoneiston puheena olevaa tarkoitusta varten, jonka toivomuksen sitten kaupunginarkkitehtikin otti huomioon alkuperäisiä luonnospiirustuksia laatiessaan. Kun ei Kaupunginvaltuuston edellä mainitussa päätöksessä ollut mainittu, millä tavoin rakennusohjelman yksinkertaistuttaminen olisi aikaansaattava, on kaupunginarkkitehti katsonut voivansa nyt laatimistaan vaihtopuolisista ehdotuksista kokonaan poistaa tämän osaston huoneiston. Jos taannan opetusta vastedes katsotaan olevan annettava tässä koulussa, käy erityisen pienenlaisen rakennuksen helposti teettäminen koulutontille, esimerkiksi sementtitiilistä, noin 10,000 markalla, joten myös vältetään kolinan ja hiilentomun aikaansaama haitta itse koulutalossa.

Muihin vähemmän tärkeisiin muutoksiin, samoin kuin molempain nyt laadittujen ehdotusten välisiin eroavaisuuksiinkin nähden saa Rahatoimikamari viitata kaupunginarkkitehdin promemoriaan.

Ennen asian lopulliseen käsittelyyn ryhtymistä on Kamari tahtonut suoda suomenkielisten kansakoulujen tarkastajalle tilaisuuden lausua mielensä luonnospiirustuksista, ja on hän, samalla kun on pitänyt vaihtoehdosta A tuntuvasti parempana vaihtoehdotusta B, tehnyt niitä vastaan erinäisiä muistutuksia, huomauttaen että paitsi pajaa puuttuu erityisiä jälki-istunto- ja

¹⁾ Täten oikaistaan kaupunginarkkitehdin promemoriassa oleva erehdyttävä tieto.

arestihuoneita sekä oppilaskirjaston huonetta ja että opetusvälineistön säilyttämiseen ei ole riittävästi tilaa.

Rahatoimikamarin pyynnöstä on kaupunginarkkitehti sitten erinäisiltä kohdin laatinut vaihtoehdotuksen A uudestaan, jolloin uhraamalla yksi luokkahuone ja sijoittamalla erinäisiä huoneita toisin on voitu täyttää kansakoulutarkastajan toivomukset, paitsi mitä taonnan opetusta varten tarvittavaan huoneistoon tulee. Koulutalossa olisi näin ollen 13 luokkahuonetta, sen sijaan että Kansakoulujohtokunnan aikanaan laatima rakennusohjelma käsitti 13—16 luokkahuonetta.

Esillä olevia vaihtopuolisia piirustusluonnoksia tarkastettaessa on Rahatoimikamarin jäsen, herra Lindahl ollut ehdotukseen A nähden sitä mieltä, että rakennuksen ulkopiirteet ovat hajanaiset sekä sisäpuoliset portaat jossain määrin epätyytyttävästi sovitettut pohjapiirrokseen. Ehdotukseen B nähden taas on huomautettu, että rakennuksen ulkoasu on eheä ja selväpiirteinen. Toisen ja kolmannen kerroksen välikäytäviin eli virkistyshuoneisiin ei kuitenkaan tule tyydyttävästi valoa, jota paitsi ulkonemat tarjoovat oppilaille tilaisuutta välitunneilla karttaa päivystävän opettajan silmälläpitoa.

Käydessään asiaa lopullisesti käsittelemään on Kamari niihin etuihin nähden, mitkä ehdotuksella A on katsottava olevan toisen ehdotuksen edellä ja erittäinkin kansakoulutarkastajan lausunnon johdosta katsonut olevan puoltaminen hyväksyttäväksi ensinmainittua vaihtoehdotusta, ja saa sentähden kunnioittaen esittää Herrain Kaupunginvaltuusmiesten päätettäväksi.

että Eläintarhankadun varrelle kortteliin N:o 392 teetettäväksi päätetty koulutalo rakennetaan tämän oheisen ehdotuksen A mukaan 450,000 markaksi lasketuilla kustannuksilla, joihin tulee lisäksi leikkikentän tasoittamisesta sekä kiviportaiden ja ajotien laittamisesta koulutontille 23,200 markkaa; sekä

että 1913 ja 1914 vuoden menosäännössä uusien koulutalojen teettämiseen varatut määrärahat, kaikkiaan 400,000 markkaa, on käytettävä tässä puheena olevaan rakennusyritykseen.

Rahatoimikamarin puolesta:

Alexis Gripenberg.

K. Rein.

HELSINGIN KAUPUNGIN

Yleisten töiden Hallitus

*Helsingissä,
tammikuun 9 p:nä 1914.*

Helsingin Rahatoimikamarille.

N:o 3.

Sittenkun kaupunginarkkitehti oli Hallituksen tutkittavaksi esittänyt ja selitellyt kaksi laatimaansa vaihtopuolista piirustusehdotusta Eläintarhankadun varrelle teetettävää kansakoulutaloa varten, saa Hallitus, joka on erimielisyydettä yhtynyt kannattamaan kirjaimella B merkittyä vaihtopuolista ehdotusta, jonka mukaan rakennuksen alkuperäinen, 530,000 markkaan päättyvä kustannusarvio huojistuu 430,000 markkaan, jota vastoin kustannukset A suunnitelman mukaan nousisivat 450,000 markkaan, kunnian täten lähettää kaikki piirustukset kustannusarvioineen sekä kaupunginarkkitehdin antaman promemorian, jossa on tarkemmin tehty selkoa alkuperäisen ja Hallituksen nyt puoltaman ehdotuksen välisistä eroavaisuuksista, minkä ohessa on huomautettava, että kustannukset sekä suunnitelmassa B että suunnitelmassa A on laskettu edellyttäen lämpöjohdoissa käytettävän alhaispainehöyryä eikä lämmintä vettä.

Lisäksi saa Hallitus huomauttaa, että puheenalaisten ehdotusten toteuttamisesta olevain kustannusten lisäksi tarvitaan 23,200 markkaa leikkikentän tasoittamiseen ja kiviportaiden sekä ajotien laittamiseen tontille, jota menoerää ei myöskään ollut otettu huomioon alkuperäisissä kustannuslaskelmissa.

G. Idström.

A. L. von Knorring.

HELSINGIN KAUPUNGIN

RAKENNUSKONTTORI.**Kaupunginarkkitehti.***Helsingissä,**tammik. 28 p:nä 1914.**Helsingin kaupungin yleisten töiden Hallitukselle.*

Marraskuun 6 päivänä 1913 pidetyssä Rahatoimikamarin kokouksessa tehdyn pöytäkirjan 22 §:n otteeseen viitaten, jossa otteessa muun muassa annetaan allekirjoittaneen toimeksi laatia uusi halvempi rakennussuunitelma Eläintarhankadun varrelle teetettävää kansakoulutaloa varten, ollen Kaupunginvaltuuston lokakuun 28 päivänä 1913 tekemän päätöksen mukaan aikaisemmin laskettua 530,000 markan kustannusmäärää tuntuvasti huojustettava „ennen kaikkia yksinkertaistuttamalla rakennusohjelmaa“, saa allekirjoittanut täten kunnian tämän oheen panna kaksi kirjaimilla A ja B merkittyä uudestilaadittua puheenalaisen koulutalon suunnitelmaa niihin kuuluvine 450,000 ja 430,000 markkaan päättyvine kustannusarvioineen, ja pyytää allekirjoittanut tässä yhteydessä kunnioittaen lausua seuraavaa:

Pääasiallisimpia syitä siihen, että aikaisemmin perille lähetetyn rakennussuunnitelman kustannusten oli laskettu nousevan 530,000 markkaan, oli kansakouluviranomaisten laatimassa puheenalaisen rakennuksen ohjelmassa esitetty vaatimus, että kuhunkin kerrokseen laitettaisiin tilavat päällysvaatehuoneet. Vastamainitussa ohjelmassa esitetty toivomus isonlaisen „aulan“ eli kokoon-tumishallin rakentamisesta niinikään osaltaan korotti rakennuskustannuksia. Lisäksi edellytettiin ohjelmassa laitettavaksi erityinen metallityöosasto (paja), jommoista osastoa, mikäli allekirjoittanut tietää, ei ole yhdessäkään kaupungin muussa kansakoulutalossa. Runsas välikäytävätila samoin kuin muun muassa vaatimus erityisen kirjastohuoneen laittamisesta opettajahuoneen yhteyteen niinikään jonkin verran vaikutti rakennuskustannuksiin.

Jos kuitenkin edellä mainittuja herrain Kaupunginvaltuutusmiesten antamia ohjeita noudattaen edellyttää puheenalaisen rakennusyrityksen alkupe-räistä ohjelmaa saavan jonkin verran muodostella, kuitenkin silmälläpitäen sitä, ettei rakennus yleisesti katsoen saa sen johdosta tulla vähemmän sopiva tarkoitukseensa, niin huomaa, että toimeenpanemalla tässä alempana luetellut rakennusohjelman supistukset (ks lähemmin suunnitelmaa A) saa itse rakennuksen sekä sitä ympäröivän 5 metrin levyisen alan tasoituskustannukset huojustumaan noin 80,000 markalla.

Tämän tuloksen saavuttamiseksi on ohjelmaa supistettu seuraavilta kohdin:

1. Kuhunkin kerrokseen suunnitellut eri päällyysvaatehuoneet on poistettu ja niitä varten tarpeellinen tila saatu erinäisistä pohjakerroksen eteisen ympärille ryhmitetyistä päällyysvaatehuoneista.

2. Metallityöosasto on tälle koulutalolle erikoisena uutuutena kokonaan poistettu.

3. Kun on varsin todennäköistä, ettei tämänlaatuisen koulutalon kirjasto ainakaan moneen vuoteen tule niin runsas, että sen säilyttämistä varten tarvittaisiin eri huonetta, on kirjastohuonekin poistettu, sitä mieluummin kun ehdotetussa opettajahuoneessa vaikeudetta käynee varaaminen sijaa varsin melkoisille kirjamäärille sen mitenkään estämättä käyttämästä huonetta opettajahuoneena.

4. Juhlatiloissa voinee tässä samoin kuin kaupungin muissakin kansakoulutaloissa mainittavitta haitoitta käyttää voimistelusaliala juhlasalinakin, erittäinkin käyttämällä nytemmin tavallisia lattiaan upotettavia voimistelutelineitä, minkätähden alkuperäisessä Kaupunginvaltuuston hylkäämässä suunnitelmassa toiseen kerrokseen sijoitettu „aula“ niinkään on poistettu.

5. Sijoittamalla puku- ja ryöppykylpyhuoneet pohjakerrokseen voimistelusalin alle ja poistamalla edellä mainitut erityiset päällyysvaatehuoneet on voimistelusalin kylkirakennus voitu tehdä kokonaisen kerroksen matalampi, minkä ohessa kuitenkin on ehdotettu laulusali sijoitettavaksi tämän kylkirakennuksen ullakolle.

6. Lopuksi on eräät ohjelmassa ehdotetut pikkuhuoneet, niinkuin maa-laushuone, valmiiden töiden ja tukanleikkuhuone, poistettu, koska tukanleikkuun vaikeudetta käynee toimittaminen jommassakummassa suunnitelluista pesutuvista, jotka ollen huuhteluletkulla ja lattiasiiivilällä varustettuina helposti käy pitäminen puhtaina syöpäläisistä. Valmiit työt taas käynee niinkään sanottavitta hankaluuksitta sijoittaminen tarveainehuoneeseen puoli-kerroksen korkeudelle sijoitetulle lavalle taikka myös molempain veistosalien sisäpuolisia kylkiseiniä pitkin kulkeville keveille parvekkeille. Pyydetty maa-laushuone siis on puheenalaisista pikkuhuoneista, ainoa, jota ei ole voitu panna esillä olevaan suunnitelmaan. Jos kuitenkin kansakouluviranomaisten taholta nimenomaan vaaditaan erityistä huonetta tähän tarkoitukseen laitettavaksi, tarjoutunee suunnitelman työpiirustuksia laatiessa tilaisuutta sijoittaa tämän huone johonkin paikkaan ullakolle tai ehkä kellarikerrokseen.

Tätä suunnitelmaa (A) laatiessaan on allekirjoittanut pääasiassa neuvotellut suomenkielisten kansakoulujen tarkastajan, maisteri M. Pesonen kanssa, joka onkin voinut siihen pääkohdissa yhtyä. Herra Pesonen on kuitenkin huomauttanut, että puuttuu metallityöhuonetta (pajaa), sekä lausunut suotavaksi, että tuollainen huone laitettaisiin.

Kun suunnitelmaa A kuitenkin osittain, vaikka paljon vähemmässä määrässä kuin alkuperäistä Kaupunginvaltuuston hylkäämää suunnitelmaa, hait-

taa rakennuksen pitkäveteisyys siitä johtuvine pitkine ulkoseinineen, on Huonerakennusosasto, tekemällä erinäisiä muutoksia rakennuksen pohjapiirrokseen, koettanut yhäkin lyhentää ulkoseiniä voidakseen siten vieläkin huojustaa rakennuskustannuksia. Sitä varten on laadittu B kirjaimella merkitty suunnitelma.

Sijoittamalla voimistelusalin pituusakseli kohtisuoraan rakennuksen päärunkoa vasten ja porrashuone pääjulkisivun keskikohtaan on tämä onnistunutkin, vaikka, samalla kun ulkomuurien pituus on vähentynyt, rakennuksen pinta-ala on jonkin verran lisääntynyt. Supistukset ovat tässä luonnoksessa pääasiassa samat kuin luonnoksessa A, vain sillä erotuksella että tähän on voitu sijoittaa eräitä pikkuhuoneita, niinkuin maalaus-, tukanleikkuuy. m. tuollaisia huoneita.

Laatiessa itse rakennuksen eriteltyä kustannusarviota, lukuunotettuna ulkoalan tasointi 5 metrin leveydeltä rakennuksen ympärillä, on kustannusten laskettu nousevan 430,000 markkaan.

Sen johdosta mitä minulla tässä edellä on ollut kunnia lausua, saan täten kaupungin yleisten töiden Hallitukselle kunnioittaen esittää, että Hallitus puolestaan hyväksyisi jommankumman tämän oheisista ehdotuksista A tahi B.

Lopuksi pyytää allekirjoittanut kunnioittaen huomauttaa, että paitsi edellä lueteltuja varsinaisen koulutalon kustannuksia on tarpeen erinäisiä kustannuksia ajotien tasoittamisesta ja kiviportaiden laittamisesta koulutaloa ympäröivälle leikkikentälle, ennenkuin koulutaloa voi käyttää tarkoitukseensa. Laajain ja kalliiden louhimistöiden välttämiseksi on rakennus ajateltu sijoitettavaksi niin korkealle Eläintarhankadun yläpuolelle kuin suinkin, jotta suurin osa tontin etelään päin antavaa alaa mikäli mahdollista säilyisi tasointustöiltä ja täällä kasvava kaunis metsä saisi pysyä paikallaan.

Kustannukset leikkikentän tasoittamisesta sekä ajotien ja ulkoportaiden laittamisesta ovat pääasiassa samat teetettiinpä rakennus kumpaisen vaihtopuolisen ehdotuksen mukaan tahansa ja niiden on, niinikään tämän oheisen kustannusarvion mukaan, laskettu nousevan 23,200 markkaan.

Karl Hård af Segerstad.

Eläintarhankadun varrelle teetettävän uuden kansakoulutalon kustannusarvio.

Ehdotus A.

A. Koulurakennus.

Maa- ja kivityöt.

1,494 m ³	perustuksen kaivuuta, maan kuljetusta, juurien kiskomista y. m. à 4: —	5,976: —	
460 „	kallionlouhintaa kellareja ja kattilahuonetta varten à 10: —	4,600: —	
290 „	hammaslouhintaa perustusten alle à 8: —	2,320: —	
65 pm	kanavanlouhintaa vesi- ja viemärijohtoa varten à 40: —	2,600: —	
560 m ³	perustusta louhoskivistä à 10: —	5,600: —	
30 „	s:n portaiden alle à 10: —	300: —	
188 „	kattilahuoneen ja kellarien perustusta kiilakivistä à 12: —	2,256: —	
204 m ²	kivijalkaa kiilatusta kivistä rakennuspaikalta, karkeaksi hakatuin saumoin ja 10 sm leveältä hienoksi hakatuin reunoin à 25: —	5,100: —	
29 „	karkeaksi hakattuja graniittitasoja à 36: —	1,044: —	
12 pm	„ „ kynnyksiä à 25: —	300: —	
20 „	„ „ reunuskiviäikkunoihin à 20: —	400: —	
30 m ³	perusmuuria kulmasaumatusa kiilakivistä valokaivoihin à 20: —	600: —	
750 „	maatäytettä pohjakerroksen lattiain alle à 6: —	4,500: —	35,596: —

Muuraus- ja rappaustyöt.

744 m ²	kivijalkaa ja perustusta tasoitettava kiilakivillä sementtilaastiin à 3: —	2,232: —	
815,000	tiiltä valmiiksi muurattuina ynnä kalkki, hiekka, telineet ja työ (tiilifasaadi) à 120: —	97,800: —	
15,000 „	muurattava asfaltilla kattilakuoppaan ja kellareihin à 160: —	2,400: —	
9,900 m ²	sisäpuolista rappausta sileään kalkkilaastiin à 1: —	9,900: —	
Siirros		112,332: —	35,596: —

		Siirros	112,332: —	35,596: —
1,700	pm	listaa kalkkilaastiin 5 sm säteellä à —: 50	850: —	
2,100	„	s:n s:n 10 „ „ à 1: 10	2,310: —	
20	n. s.	risaliittipäättä terrastiin à 50: —	1,000: —	
2,883	m ²	ulkoseinää jälkirapattava ja saumattava kalkkilaas- tilla à 2: —	5,766: —	
30		koristetta terrastiin à 50: —	1,500: —	
		erinäiset jälkirappaus työt	1,300: —	125,058: —

Sementti- ja asfalttityöt.

4,020	m ²	reikätiiliholvia (Bremerin järjestelmää) à 16: — ..	64,320: —	
1,040	„	lattiaa metlacher-laatoista eteisiin, välikäytäviin y. m. à 11: —	11,440: —	
2,900	„	alusmassaa linoleumimattojen alle à 2: —	5,800: —	
452	pm	astuimia sementtimosaikista, valmiina paikallaan à 12: —	5,424: —	
91	„	s:n harmaasta sementistä s:n à 8: 50	773: 50	
65	m ²	välitasoja rautabetonista ynnä metlacher- tahi mo- saikkilaatat à 20: —	1,300: —	
12	„	välitasoa harmaasta sementistä à 12: —	144: —	
420	„	betonialustaa maata vasten pohja- ja kellarikerrok- seen à 4: —	1,680: —	
930	„	palopermantoa kuonabetonista à 5: —	4,650: —	
790	„	3 sm paksua asfalttieristystä à 4: —	3,160: —	
614	„	lattiaa luonnollisesta asfaltista betonialustalle ryöp- pykylpy-, astiainpesu- ja mankelihuoneeseen, pesutupaan ja kellareihin à 6: —	3,684: —	
1,574	„	asfalttisivellystä à —: 50	787: —	
1		seisotuskaivo, arviolta	2,500: —	
400	m ²	betonilattiaa kattila- ja polttoainehuoneisiin, kella- reihin y. m. à 4: —	1,600: —	
289	pm	ikkunapenkkejä harmaasta sementistä (maalattuja) à 4: —	1,156: —	108,418: 50

Kirvesmiehen- ja puusepäntyöt.

1,247	m ²	vesikattoa tuoleineen, laudoituksineen, asfalttineen ja tiilineen à 8: —	9,976: —	
170	„	puulattiaa 5" × 4" korokkeilla à 5: —	850: —	
		Siirros	10,826: —	269,072: 50

			Siirros	10,826: —	269,072: 50
78	m ²	puista väliseinää käymälöihin à 5: —		390: —	
189	„	luginoseinää à 5: —		945: —	
2,100	pm	jalkalistaa à 1		2,100: —	
70	„	n. s. nuohoojankäytäviä katoille à 3: —		210: —	
		erinäinen ruokasäiliöiden ja keittiön sisustus, niin- kuin hyllyt, pesupöydät y. m., arviolta		1,500: —	
12	ikkunaa, 2 1/2" × 8"	karmit, kaksoiskehykset, yksinkertai- nen raudoitus, II lasi, maalaus II luokan mukaan, valmiina 2,00 × 2,00 à 198: —		2,376: —	
3	s:n s:n	2,00 × 0,80 à 84: —		252: —	
8	s:n s:n	2,00 × 1,00 à 100: —		800: —	
8	s:n s:n	2,00 × 3,00 à 297: —		2,376: —	
6	s:n s:n	2,00 × 1,20 à 80: —		480: —	
4	s:n s:n	1,00 × 1,00 à 40: —		160: —	
1	s:n s:n	2,00 × 3,00		198: —	
54	s:n s:n	2,40 × 1,40 à 110: —		5,940: —	
23	s:n s:n	2,40 × 1,00 à 79: —		1,817: —	
39	s:n s:n	2,40 × 1,20 à 95: —		3,705: —	
5	s:n s:n	2,40 × 2,00 à 158: —		790: —	
3	s:n s:n	2,40 × 0,80 à 63: —		189: —	
2	s:n s:n	1,80 × 0,80 à 48: —		96: —	
1	ullakonikkuna	1,20 × 0,40		30: —	
8	s:n	1,20 × 0,60 à 16: —		128: —	
11	kellarinikkuna	1,00 × 1,20 à 40: —		440: —	
40	ovea, 2 1/2" × 7"	karmit, vuori, Fromholtzin lukot, teljet, valmiina maalattuina II luokan mukaan 1,10 × 2,10 à 65: —		2,600: —	
25	ovea, s:n s:n	0,90 × 2,10 à 45: —		1,125: —	
8	s:n s:n s:n	0,60 × 2,10 à 35: —		280: —	
2	yhdist. ovia	s:n 3,20 × 3,00 à 315: —		630: —	
2	s:n s:n s:n	2,40 × 1,40 à 80: —		160: —	
2	heiluri- s:n s:n	1,60 × 2,40 à 120: —		240: —	
2	s:n s:n s:n	1,40 × 2,40 à 110: —		220: —	
7	kellarin- s:n s:n	0,90 × 2,10 à 40: —		280: —	
1	ulkokellarin- s:n s:n	0,90 × 2,00		40: —	
5	ulko-ovia, maalattua	0,90 × 2,10 à 45: —		225: —	
2	s:n s:n lakat. hongasta	1,20 × 2,40 à 110: —		220: —	
2	s:n s:n s:n	1,80 × 2,40 à 200: —		400: —	
1	ullakkonovi, levyllä verh.	0,90 × 2,10		80: —	
		Siirros	42,248: —	269,072: 50	

	Siirros	42,248: —	269,072: 50
8 ullakon kattokomeroa à 20: —		160: —	
18 m ² lavaa luonnontieteiden opetussaliin 2'' lankuista à 12: —		216: —	42,624: —

Takoma- ja peltisepäntyöt.

186 pm jalkakourua 5 kilon galvanoidusta leveydestä 10: —	1,860: —	
186 „ peitelistaa tiilien alle samasta à 3: —	558: —	
114 „ jiiriä samasta peitelistoineen à 5: —	570: —	
3 savupiippua verhottava galvanoidulla levyllä à 75: —	225: —	
1 savupiippu verhottava lyijylevyllä (kattilahuoneesta)	200: —	
1 paloluukku verhottava galvanoidulla levyllä	8: —	
8 ullakon kattokomeroa à 50: —	400: —	
153 pm syöksyputkea valmiina samasta à 5: —	765: —	
390 „ lista- ja ikkunapeltiä samasta 3: —	1,170: —	
20 „ päätylistaa samasta à 20: —	400: —	
5 „ ilmarumpua katolle samasta ja kulmarautoineen à 150: —	750: —	
80 „ portaankaidetta takoraudasta rautaputkisine kaidetan- koineen ja järeämpine putkipatsaineen pääte- kohdissa à 14: —	1,120: —	
10 „ portaan kaidetta kellarinportaisiin	100: —	
1 paloportaakulmaraudasta	125: —	
15 pm aitausta valokaivoihin à 10: —	150: —	
19 rautaiset uutimenkehukset ryöppykylpyhuoneisiin à 12: —	228: —	
1,400 pm rautapalkkeja (pienää kokoa) ikkunain ja ovien sekä muiden aukkojen yläpuolelle à 4: — ..	5,600: —	
54 valurautaista kierteisportaiden astuinta valmiina paikal- laan à 20: —	1,080: —	15,309: —

Tulisijat.

3 isompaa koulukeittiöliettä lämminvesilaitteineen, lattian alle muurattuine savutiehyeineen y. m. val- miina à 900: —	2,700: —	
2 pienempää keittiönliettä N:o 2 asuihuoneisiin à 125: —	250: —	
2 pesupataa, n. s. kamiinikattilaa à 150: —	300: —	3,250: —

Maalaus- ja linoleumityöt.

4,200 m ² seinää ja kattoa maalattava öljyvärillä II luokan mu- kaan à 1:15	4,830: —	
5,700 „ seinäin yläosia ja kattoja maalattava liimavärillä à —; 60	3,420: —	
	Siirros	8,250: — 330,255: 50

	Siirros	8,250: —	330,225: —
	erinäisiä tuulluutusristikkoja maalattava öljyvärillä	260: —	
105 pm	porraskaiteita s:n à 2: —	210: —	
2	kierteisportaat s:n à 50: —	100: —	
85	ovenkynnystä s:n à 1: —	85: —	
1	palotikapuut s:n	50: —	
	10 sm korkean otsikon maalaaminen eteiseen öljy- värillä, arviolta	350: —	
2,900 m ²	läpivärjättyä linoleumimattoa kittauksineen à 5: 50	15,950: —	
	keittiön hyllyjen ja pöytäin vernissaus ja lakkaus kahdesti (kiinteät hyllyt), arviolta	150: —	25,405: —

Vesi- ja lämpöjohtotyöt sekä sähkövalojohdot.

	vesi- ja viemärijohtot, arviolta	9,400: —	
	lämpöjohto, arviolta	20,000: —	
600 m ²	tuulluutusrumpuja kaksinkertaisista laudoista, pahvia välissä, sisäpuolelta päällystetyt galvanoidulla levyllä à 8: —	4,800: —	
80 pm	ullakolla olevain putkien verhoa à 4: —	320: —	
	lämpökappalten maalaus	480: —	
342 „	putkenrakoa katettava ja rapattava à 3: —	1,026: —	
10 „	kanavaa muurattava kattilahuoneessa à 32: —	320: —	
	sähköjohdot, arviolta	7,000: —	43,346: —

Sekalaista.

1	liimahelli veistosaleihin	300: —	
	jälkirappautyöt, arviolta	1,500: —	
	puhdistus	2,000: —	
730 m ²	rakennuksen ulkoviertä tasoitettava 5 m leveältä à 4: —	2,920: —	
525 m ³	tasoitushintaa rakennusaikana à 6: 50	3,412: 50	
	palovakuutus rakennusaikana	750: —	
	muurien kuivaus rakennusaikana, 815,000 tiiltä à 5: 80 %	2,727: —	
	maksuja kaupunginkassaan (rakennustarkastus) 16,490 m ³ à —: 03	494: 70	
	Siirros	14,104: 20	399,006: 50

	Siirros	14,104: 20	399,116: 50
tapaturmain korvaukseen, arviolta		700: —	
kustannuksia ja korvausta koekuormituksista, läm-			
pöteknillisen asiantuntijan käyttämisestä y. m.		<u>900: —</u>	15,704: 20
arvaamattomat työt, piirustukset, työnjohto y. m.			
noin 10 % edellä olevasta.....			<u>35,289: 30</u>
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk</u>	<u>450,000: —</u>

Helsingin kaupungin Rakennuskonttorin Huonerakennusosastolla tammikuussa 1914.

Karl Hård af Segerstad.

Eläintarhankadun uuden kansakoulutalon kustannusarvio.

Ehdotus B.

A. Koulutalo.

Maa- ja kivityöt.

1,494	m ³	maata kaivettava ja juuria kiskottava sekä maan poiskuljetus à 4: —	5,976: —	
504	„	kalliota louhittava kellareja ja kattilakuoppaa varten à 10: —	5,040: —	
290	„	hammaslouhittava kalliota perustuksen alle à 8: —	2,320: —	
63	pm	kanavaa louhittava à 40: —	2,520: —	
560	m ³	perustusta louhoskivistä à 10: —	5,600: —	
30	„	s:n s:n portaiden alle à 10: —	300: —	
185	„	perustusta kattilahuoneeseen ja kellareihin kiilattusta kivistä à 12: —	2,220: —	
162	m ²	kivijalkaa kiilatuista kivistä karkeaksi hakatuin saumoin ja 10 sm leveältä hienoksi hakatuin reunoin, rakennuspaikalta saaduista kivistä, à 25: —	4,050: —	
24	„	karkeaksi hakattuja graniittitasoja à 36: —	864: —	
12	„	„ „ graniittiastuimia à 25: — ..	300: —	
18	„	„ „ graniittikynnyksiä à 25: — ..	450: —	
9	pm	„ „ reunuskiviä kattilahuoneen portaisiin à 20: — ..	180: —	
10,5	m ²	kiivimuuria n. s. rubble-liitteessä kattilahuoneen portaisiin à 20: —	210: —	
4		jalustaa sileäksi hakatusta granitista eteisen pila-reihin à 300: —	1,200: —	
746	m ²	maatäytettä pohjakerroksen lattiaan alle à 6: —	4,476: —	35,706: —

Muuraus- ja rappautöyt.

771	m ²	kivijalkaa ja perustusta tasoitettava kiilakivillä ja sementtilaastilla à 3: —	2,313: —	
740,000		tiiltä valmiiksi muurattuina, telineineen à 115: —	85,100: —	
Siirros			87,413: —	35,706: —

		Siirros	87,413: —	35,706: —
5,000	tiiltä asfaltilla muurattava kattilakuoppaan à 160: —	800: —		
10,900	m ² sisäpuolista rappausta sileään kalkkilaastiin à 1: —	10,900: —		
2,100	pm listaa kalkkilaastiin à 1: 10	2,310: —		
1,400	„ s:n s:n 5 sm säteellä à —: 60	840: —		
2,482	m ² ulkopuolista rappausta kalkkilaastiin, valmiina tarpeellisine listoineen y. m. à 3: —	7,446: —	109,709: —	

Sementti- ja asfalttityöt

4,164	m ²	reikätiiliholvia (Bremerin järjestelmää) à 16: —	66,624: —	
3,430	„	linoleumimattojen alusmassaa à 2: —	6,860: —	
377	pm	mosaikkiastuimia valmiina paikallaan à 12: — .	4,524: —	
108	„	harmaita sementtiastuimia s:n à 8: 50	918: —	
56	m ²	välitasoa rautabetonista metlacher- tahi mosaikki- laattoineen à 20: —	1,120: —	
525	„	betonialustaa maata vasten pohjakerrokseen à 4: —	2,100: —	
980	„	kuonabetonia ullakolle ynnä karkea tahkonta à 5: —	4,900: —	
365	„	asfalttilattiaa betonialustalle keittiöihin, konttorei- hin, pesutupiin, klosetteihin ja ryöppykyl- pyhuoneisiin à 6: —	2,190: —	
600	„	3 sm paksua asfalttieristystä à 4: —	2,400: —	
771	„	asfalttisivelyä à —: 50	385: 50	
1		seisotuskaivo muurattuna asfalttiin	1,800: —	
730	m ²	lattiaa metlacher-laatoista eteisiin ja välikäytä- viin à 11: —	8,030: —	
265	pm	ikkunapenkkejä harmaasta sementistä ja maa- lattuina à 4: —	1,060: —	
5		jalkaraapimen kehystä tahkottuine syvennyksineen à 12: —	60: —	
8	m ³	betonimuuria kellarikäytävään à 30: —	240: —	103,211: 50

Kirvesmiehen- ja puusepäntyöt.

1,325	m ²	vesikattoa valmiina tuoleineen, laudoituksineen, asfalttineen ja tiilineen à 8: —	10,600: —	
365	„	lankkulattiaa korokkeineen voimistelusaliiin ja asuntoihin à 5: —	1,825: —	
2,100	pm	jalkalistaa 1" × 4" à 1: —	2,100: —	
Siirros			14,525: —	248,626: 50

Siirros 14,525: — 248,626: 50

58	ikkunaa, 2 1/2" × 8" karmi, kahdet kehykset, yksinkertai-				
	nen rauditus, II lasi, maalaus II luokan mukaan,				
	valmiina	1,60 × 2,40 à 126: —		7,308: —	
31	s:n s:n	1,20 × 2,40 à 95: —		2,945: —	
12	s:n s:n	1,00 × 2,40 à 75: —		948: —	
10	s:n s:n	1,00 × 3,00 à 100: —		1,000: —	
4	s:n s:n	1,00 × 1,20 à 40: —		160: —	
2	s:n s:n	1,80 × 1,80 à 125: —		250: —	
4	s:n s:n	3,20 × 2,40 à 252: —		1,008: —	
2	s:n s:n	3,00 × 2,40 à 240: —		480: —	
19	s:n s:n	1,60 × 2,00 à 106: —		2,014: —	
2	s:n s:n	1,60 × 1,50 à 80: —		160: —	
4	s:n s:n	3,00 × 2,00 à 200: —		800: —	
4	s:n s:n	1,00 × 1,00 à 35: —		140: —	
4	s:n s:n	1,20 × 1,40 à 60: —		240: —	
1	s:n s:n	1,00 × 0,60 à 25: —		25: —	
1	s:n s:n	1,60 × 1,40		70: —	
66	ovea, 2 1/2" × 7" karmit varustettuina sokkasaranoilla				
	ja Fromholtzin lukoilla, maalattut II luokan				
	mukaan, valmiina	1,10 × 2,10 à 65: —		2,340: —	
38	s:n s:n	0,90 × 2,10 à 45: —		1,710: —	
6	s:n s:n	0,60 × 2,10 à 35: —		210: —	
4	paria heiluriovia lakatusta hongasta à 180: —			720: —	
4	„ ulko-ovea s:n	1,80 × 2,50 à 250: —		1,000: —	
7	„ ulko-ovea s:n, maalattua	0,90 × 2,10 à 50: —	..	350: —	
2	kellarinovea	0,90 × 2,00 à 40: —		80: —	
3	s:n sisäpuolista	0,90 × 2,00 à 35: —		105: —	
8	ullakonikkunaa	0,90 × 0,40 à 10: —		80: —	
8	ullakon kattokomeroa à 20: —			160: —	
1	ullakonovi laudoista, levyllä verhottu à 80: —			80: —	
75	m ² väliseinää höylätystä laudoista käymälöihin				
	à 5: —			375: —	
18	„ lavanlattiaa luonnontieteiden opetussaliin à 12: —			216: —	
16	„ kattovaloaukkoa III kerrokseen, ulkokehykset				
	raudasta, sisäkehykset puusta à 80: —	..		1,280: —	
70	pm n. s. nuohoojan käytävää katoille à 3: —			210: —	
	erinäiset sisustustyöt, niinkuin hyllyt, nau-				
	lakot, astiain pesupöydät y. m., arviolta	1,500: —		42,489: —	
	Siirros	—	—	291,115: 50	

Siirros — — 291,115: 50

Takoma- ja levysepänttyöt.

152	pm	jalkakourua galvanoidusta 5 kilon levystä à 10: —	1,520: —	
152	„	peitelistaa tiilien alle samasta à 3: —	456: —	
48	„	jiiriä peitelistoineen samasta à 5: —	240: —	
5		tuulluutusputkea samasta à 150: —	750: —	
3		savupiippua verhottava samalla à 75: —	225: —	
1	s:n	„ lyijylevyllä (kattilahuoneesta)	200: —	
1		paloluukku galvanoidusta levystä	15: —	
8		ullakon kattokomeroa à 50: —	400: —	
148	pm	syöksyputkea à 5: —	740: —	
420	„	lista- ja ikkunapeltiä samasta à 3: —	1,260: —	
1		palotikapuut muurattuine sinkilöineen	125: —	
24	pm	päätylistaa à 20: —	480: —	
16		rautaista uutimenkehystä ryöppykylpyhuoneisiin à 14: —	224: —	
60	pm	takorautaista portaan kaidetta, kaidepuu kiilloitet- tua koivua à 20: —	1,200: —	
1,100	„	rautapalkkia pientä kokoa ikkunain ja ovien sekä muiden aukkojen yläpuolelle à 4: —	4,400: —	
8	„	rauta-aitaa kellarin portaisiin à 12: —	96: —	
9	„	s:n s:n à 10: —	90: —	12,421: —

Tulisijat.

3	isompaa koulukeittiönliettä lämminvesilaitteineen, lattian alle muurattuine savukanavineen y. m. valmiina à 900: —	2,700: —	
2	pienempää keittiönliettä N:o 2 asuntoihin à 125: —	250: —	
2	pesupataa à 150: —	300: —	3,250: —

Maalaus- ja linoleumityöt.

4,280	m ²	seinää ja kattoa maalattava öljyvärillä II l. à 1: 15	4,830: —	
6,700	„	seinäin yläosia ja kattoja pohjustettava ja maalat- tava liimavärillä à —: 60	4,020: —	
			Siirros	8,850: — 306,786: 50

			Siirros	8,850: —	306,786: 50
		erinäisiä venttiiliristikkoja maalattava öljyvärillä	260: —		
3,230	m ²	läpivärjättyä linoleumimattoa kittauksineen à 5: 50	17,765: —		
60	pm	portaankaidetta maalattava öljyvärillä à 2: — ..	120: —		
1		palotikapuut s:n s:n	50: —		
97		kynnystä s:n s:n à 1: —	97: —		
		eteiseen maalattava 10 sm korkea otsikko, arviolta	350: —		
18	pm	aitausta maalattava tummalla värillä à 1: — ..	18: —		27,510: —

Vesi- ja lämpöjohtotyöt sekä sähkövalojohdot.

		vesijohto, arviolta	9,000: —		
		alhaispainehöyryä käyttävä lämpöjohto	18,800: —		
570	m ²	tuullutusrumpua kahdenkertaisista höylätyistä laudoista, pahvia välissä ja sisäpuolelta verhottuna galvanoidulla levyllä à 8: — ..	4,560: —		
80	pm	ullakon putkia verhottava à 4: —	320: —		
		erinäiset lämpöjohdon sijoittamisesta johtuvat muuraus- ja rappaustyöt, arviolta	1,200: —		
		lämpökappalten maalaus	480: —		
342	pm	putkenrakoa peitettävä ja rapattava à 3: —	1,026: —		
10	„	kanavaa muurattava kattilahuoneeseen à 32: —	320: —		
		sähkövalojohdot, paitsi varusteita, arviolta	7,000: —		42,706: —

Sekalaista.

1		liimahelli veistosaleihin	300: —		
		jälkirappaustyöt, arviolta	1,500: —		
		puhdistus, arviolta	2,000: —		
730	m ²	rakennuksen vierustaa tasoitettava 5 m leveydeltä à 4: —	2,920: —		
520	m ³	kalliota louhittava edellä olevan johdosta à 6: 50	3,380: —		
		palovakuutus rakennusaikana, arviolta	750: —		
				Siirros	10,850: — 377,002: 50

Siirros 10,850: — 377,002: 50

muurien kuivaus rakennusaikana, 745,000 tiiltä à 5: 80 ‰	4,321: —	
maksuja kaupunginkassaan (rakennustarkastus), 16,400 m ³ à 03 p:ni	492: —	
tapaturmain korvauksiin, arviolta	700: —	
kustannuksia ja korvausta koekuormituksista, lämpöteknillisen asiantuntijan käyttämisestä y. m.	900: —	17,263: —
arvaamattomat työt, työnjohto y. m. noin 10 ‰ edelläolevasta		35,734: 50
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>430,000: —</u>

Helsingin kaupungin Rakennuskonttorin Huonerakennusosasto tammikuussa 1914.

Karl Hård af Segerstad.

Eläintarhankadun kansakoulutalon yhteydessä teetettävään kiviportaiden sekä samaa koulurakennuksen ympäröivän leikkikentän tasoituksen kustannusarvio.

Kiviportaatt.

15 m ³ perustusta kaivettava à 3: —	45: —	
40 „ perustusta louhoskivistä à 10: —	400: —	
16 m ² tukimuuria (kylmää muuria) à 16: —	256: —	
60 pm karkeaksi hakattuja astuimia valmiina à 20: —	1,200: —	
14 m ² hakattua reunuskiveä à 36: —	504: —	
2,1 „ karkeaksi hakattuja tasoja à 36: —	75: 60	
10 pm takorautaista portaankaidetta à 15: —	150: —	
20 „ kaideputkea à 3: —	60: —	2,690: 60
arvaamattomat työt, työnjohto y. m. noin 10 %		
edelläolevasta		309: 40
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>3,000: —</u>

Tasointus.

1,250 m ³ kalliota louhittava (tavallista louhintaa) à 7: —	8,750: —	
135 „ s:n s:n (n. s. kuorintaa) à 11: —	1,485: —	
2,900 m ² ala tasoitettava ja sorastettava à 2: 80	8,120: —	18,355: —
arvaamattomat työt, työnjohto y. m. noin 10 %		
edelläolevasta		1,845: —
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>20,200: —</u>

Yhdistelmä.

Kiviportaatt	3,000: —
Tasointus	20,200: —
	<u>Yhteensä Smk</u> <u>23,200: —</u>

Helsingin kaupungin Rakennuskonttorin Huonerakennusosasto tammikuulla 1914.

Karl Hård af Segerstad.